

a továbbvezető irodalmak segítségével pedig a tématerületek alaposabb megismerése is lehetővé válik, ezek mentén egy-egy tematikus egységet elmélyültebben is megismerhet az olvasó. A kötetekben megfelelő arányban vannak jelen az elméleti háttér mellett a gyakorlati részek, a hozzájuk tartozó kérdések, feladatok. A gyakorlatorientált ötlettárak kiindulópontként szolgálnak módszertani ötletek, jó gyakorlatok kipróbálására, továbbfejlesztésére, kreatív továbbgondolására.

Hivatkozott irodalom

KESZLER BORBÁLA szerk. 2000. *Magyar grammatika*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

HEGEDŰS RITA 2004/2005. *Magyar nyelvtan. Formák, funkciók, összefüggések*. Tinta Könyvkiadó, Budapest.

SZILI KATALIN 2006. *Vezérkönyv a magyar grammatika tanításához*. (A magyart idegen nyelvként oktató tanároknak). Enciklopédia Kiadó, Budapest.

SZABÓ T. ANNAMÁRIA ULLA

ELTE Eötvös Loránd Tudományegyetem

KÜLÖNFÉLÉK

A magyar nyelv hete 2024-ben

Az Anyanyelvápolók Szövetségének célja a nyelvi műveltség terjesztése (anyanyelvi ismeretterjesztés), anyanyelvünk magyarságának, épségének védelme, az anyanyelvhez való kötődés és így a nemzeti azonosságtudat erősítése, az anyanyelvi lelkiismeret ébren tartása. Ennek érdekében a teljes oktatási rendszerre kiterjedő szépkiejtési, nyelvművelő, retorikai és helyesírási versenyeket szervez, kiadja az Édes Anyanyelvünk folyóiratot, pályázatokkal, felhívásokkal segíti az anyanyelv tekintélyének növelését, és programokat rendez. Kiemelkedő eseményei: a magyar nyelv hete, a magyar nyelv napja, az anyanyelvek nemzetközi napja.

Az Anyanyelvápolók Szövetsége anyanyelvvédelmi tevékenységét az egész Kárpát-medencében végzi, ezért döntött úgy, hogy a magyar nyelv hete rendezvénysorozat központjául egy-egy határainkon túli területet választ. 2022-ben Felvidék, 2023-ban Délvidék volt a helyszín. 2024-ben Kárpátalján kezdődött meg az április 26-tól május 3-ig tartó, 58. magyar nyelv hete. A Nagydobronyi Községi Tanács Nagydobronyi Líceumában volt az ünnepélyes megnyitó, a megjelenteket Katona-Mironova Berta, a Nagydobronyi Líceum igazgatója, dr. Orosz Ildikó, a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség és a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola elnöke és Juhász Judit, az Anyanyelvápolók Szövetsége elnöke köszöntötte. Másnap Munkácson, aztán Beregszászon folytatódott a program előadásokkal. Érdemes felsorolni, milyen kérdéseket, témákat tárgyaltak a megszólalók.

Török Annamária Kazinczy-díjas rádióbemondó, a Médiaakadémia Montágh Testületének beszédtanára: Személyiségünk megjelenése a beszédünkben; dr. Györke Magdolna, a filológiai tudományok kandidátusa: A kárpátaljai magyar nyelvhasználat sajátosságai; Varga Sándor, a Nagydobronyi Líceum tanára: Fénnyel rajzolt sorsok. A 20. századi történesek lenyomata a privát fényképgyűjteményekben; Hnatik-Riskó Márta, a Bethlen Gábor Líceum magyar nyelv és irodalom szakos tanára, a Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetettje, az Év Tanára-díjas külhoni kategóriában: A kárpátaljai magyar irodalom üzenete a mai fiataloknak: Holnap is élünk!; Iván Éva, a Derceni Középiskola magyar nyelv és irodalom szakos tanára, a humán tantárgyak munkaközösségi vezetője, módszerész: „Magyar nyelv! Sarjadsz és egy vagy velünk...” Popovics Béla, tanár, helytörténész: Művelődéstörténeti barangolások a Kárpátok alján; dr. habil. Beregszászi Anikó, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Filológiai tanszékének tanszékvezető professzora: A magyar mint anyanyelv oktatásának tervezése és céljai a kárpátaljai magyar iskolákban; dr. Pomozi Péter, nyelvész, egyetemi docens (ELTE), a Magyarságkutató Intézet Magyar Nyelvtörténeti Kutatóközpontjának igazgatója: A magyarság helyzete a Kárpát-medencében: anyanyelv és jövőkép; dr. Dudics-Lakatos Katalin, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Filológiai tanszékének docense: A kárpátaljai magyar pedagógusok nyelvi attitűdjeiről; dr. Pusztay János, nyelvész, egyetemi tanár, műfordító, az uráli nyelvek és népek kutatója: Kétnyelvűség: áldás vagy átok?.

A kárpátaljai programot az Anyanyelvápolók Szövetsége, a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség és az Anyanyelvápolók Kárpátaljai Szövetsége rendezte, a főszervező Szántó Edit, az Anyanyelvápolók Kárpátaljai Szövetségének elnöke volt. A rendezvénybe bekapcsolódtak a diákok is: a Nagydobronyi Líceum, a Munkácsi II. Rákóczi Ferenc Középiskola és a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Felsőfokú Szakképzési Intézetének fiataljai, valamint a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház művészei.

Számos más helyszínen is voltak magyar nyelv heti programok. Sátoraljaújhelyen, az Anyanyelvápolók Szövetsége és A Magyar Nyelv Múzeuma szervezésében például anyanyelvi licitjátékot tartottak általános és középiskolásoknak.

A magyar nyelv heti rendezvénysorozat záróünnepsége a Petőfi Irodalmi Múzeumban volt május 3-án. Pomozi Péter nyelvész, az ELTE docense és az MKI Magyar Nyelvtörténeti KK igazgatója ünnepi beszédében figyelmeztetett: „Nemcsak egyetlen hét, hanem az év minden hete feladja a kérdést a médiának, a kereskedelemnek, az iskolának, a családoknak, mindannyiunknak: eleget teszünk-e nyelvünk tisztaságáért, értékeinek megőrzéséért?” Juhász Judit, az Anyanyelvápolók Szövetsége elnöke arra biztatott: adjuk meg az ünnep rangját, és őrizzük meg az anyanyelv méltóságát. A Szövetség által 2022-ben alapított Anyanyelvünkért Emlékérmet idén a 75 éve alakult felvidéki kulturális szervezet, a Csemadok kapta, a kitüntetést Bárdos Gyula elnök vette át.

Az 58. magyar nyelv hete mottója Vári Fábián László gondolata, verssora volt: „Őrizz meg bennünket, édes, édes anyanyelv!” Az anyanyelv megtartva megtartó erő: ha védjük, ha megőrizzük, (akkor és csak akkor) megmaradunk magyarságunkban, nemzeti kultúránkban.